

Aşağıda sıralamış bulunduğum sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaskeki tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Zülküf Uçar
Van Milletvekili

Muhtelif basın organlarında yer alan haberlere göre; Van'ın Edremit ilçesinde Van Gölü kıyısında bulunan Şahmaran Otel adlı işletme, tadilat çalışmaları kapsamında yeni yapılar inşa etmiş ve sahile dolgu yapmak suretiyle işletme sınırlarını genişletmiştir. Aynı haberlerde bu hususta belediyeye yapılan başvuruların cevapsız bırakıldığı belediye tarafından anılan dolgu faaliyetine göz yumulduğu da ifade edilmiştir.

Konuya dair TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulunun belediyeye yapmış olduğu bilgi edinme başvurusunda da; yapılan incelemeler sonucu, Van ili Edremit ilçesi Yeni Mahalle 240 Ada 1 Parselde bulunan otel işletmesinin cephelerinde tadilat ve yıkım gibi kimi çalışmaların devam ettiği ve kıyıda dolgu yapıldığının tespit edildiği vurgulanmıştır.

Anılı faaliyetlerin mevzuata aykırı olduğu, Van Gölüne zarar verdiği ve bir an önce durdurularak gerekli koruyucu ve onarıcı önlemlerin alınması gerekliliği hatırlatılmalıdır.

Anayasal düzenlemeler ve uluslararası hukuk metinleri doğal çevrenin korunması ve geliştirilmesi konularında devlete çok boyutlu yükümlülükler getirmektedir. Anayasa madde 43/2 "Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir." demektedir. Madde 56, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir" demektedir. Madde 63 "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır." düzenlemesini ihtiva etmektedir.

Yine Çevre Kanunu, Kıyı Kanunu ve Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik bağlamında anayasal düzenlemelerle uyumlu pek çok ilke getirilmiştir.

Öte yandan 23.05.1982 tarihinde uygun bulunan ‘Dünya Kültürel Ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi’ ve 07.10.2021 tarihinde uygun bulunarak yayımlanan ‘Paris Anlaşması’ ile birlikte doğanın korunmasına ilişkin yükümlülüklerin uluslararası çerçevesi çizilmiş ve doğal varlıkların korunması bakımından devlete çeşitli görevler yüklenmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızca, basına yansıyan bu haberlere ilişkin denetleme-soruşturma işlemi yapılmış mıdır?
2. Bahse konu otel işletmesinin ruhsatı var mıdır? Ruhsatın tarihi nedir? Ruhsatta düzenlenen otel kapasitesi nedir?
3. Yapılan tadilatlar, otel ruhsatına uygun mudur? Tadilat ve inşa edilen yapılar ile kıyıya yapılan dolgu ruhsat kapsamı dahilinde midir?
4. Anılan işletme, bahsi geçen faaliyetler hakkında Çevre Kanunu madde 10 ile öngörülen Çevresel Etki Değerlendirmesi raporu hazırlama yükümlülüğünü yerine getirmiş midir?
5. Söz konusu faaliyetler bu yükümlülüğün hilafına gerçekleştirilmişse, bakanlığınız Çevre Kanununun 15/3 fıkrası ile öngörülen tedbiri almış mıdır? Aksi halde, almayı düşünmekte midir?
6. Van Gölüne açıkça zarar veren dolgu faaliyeti karşısında Çevre Kanunu madde 15/3 tedbirinin derhal uygulanmamasını nasıl açıklıyorsunuz?
7. Yapılan faaliyetlere ilişkin belediyeden herhangi bir izin alınmış mıdır?
8. Belediye tarafından izin verilmişse; işbu izin işleminin sebep ve amaç unsuru bakımından hukuka uygunluğu bakanlığınızca denetlenmiş midir?
9. Belediyenin, Anayasanın çevrenin korunmasına dair düzenlemeleri ile kanun ve yönetmeliklere aykırı işletme faaliyetine ilişkin herhangi bir denetimi olmuş mudur?
10. İşletmenin faaliyetleri belediye izni olmaksızın yapılmış veya ruhsat kapsamını aşan nitelikte ise, Belediye tarafından İmar Kanununda öngörülen yaptırımlar uygulanmış mıdır? Türk Ceza Kanunun ilgili maddeleri doğrultusunda suç duyurusunda bulunulmuş mudur?
11. Yurttaşların belediyeye bu hususta yaptıkları başvuruların cevapsız bırakılmasının gerekçesi nedir?

12. İşletmenin faaliyetleri; Van Gölü için 2022 temmuzunda bakanlığınızca ilan edilen “Doğal Sit Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı” statüsüne uygun mudur?
13. Uygun olduğunu düşünüyorsanız; Van Gölünün bu statü ile koruma altına alınmasını nasıl mümkün görüyorsunuz?
14. Uygun olmadığını düşünüyorsanız; Van Gölünün koruma altına alınması için daha somut ve önleyici bir projeniz var mıdır?
15. İşletmenin anılan faaliyetlerinde Kıyı Kanunu madde 5 ile öngörülen kamu yararı şartı gözetilmiş midir? Şirket sermayesine doğrudan katkı sunan ancak yurttaşların kıyıda yararlanma hakkı dolayısıyla çevre hakkını ihlal eden bu faaliyetlerin kamu yararı ile bağlantısı nedir?